

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Akersgata 64
0180 OSLO

Deres ref.:

Vår ref: HSAK202200251

Dato: 29-08-2022

Høring – forslag om å tillate at sykmelding kan gis etter e-konsultasjon

Legeforeningen viser til høringsbrev av 7.juni 2022 vedrørende forslag om å tillate at sykmelding kan gis etter e-konsultasjon. Legeforeningen støtter i det vesentlige forslaget og de rammene som foreslås for dette.

Legeforeningen støtter forslaget om muligheten til å skrive kortvarig sykemelding basert på e-konsultasjon der det ikke er mulig å få til et fysisk møte, og at man i disse tilfellene skal gjennomføre en fysisk undersøkelse etter kort tid.

Departementet foreslår videre at lege skal kunne *"utstede legeerklæring etter e-konsultasjon uten etterfølgende fysisk undersøkelse dersom alle de følgende vilkårene er oppfylt:*

- a. pasienten er kjent for legen*
- b. pasientens diagnose er kjent for legen.*
- c. legen anser at det er faglig forsvarlig å gjennomføre konsultasjonen som en e-konsultasjon og legen kan vurdere pasientens arbeidsevne uten fysisk undersøkelse"*

Legeforeningen støtter begrensningene som ligger i vilkårene, og bekymringene som departementet angir at ligger til grunn for disse. De to kriteriene i punkt a. og b. innebærer snevre rammer. Legeforeningen mener dette er et riktig sted å begynne. Så bør man følge opp med evalueringer for å kunne vurdere om det bør justeres.

I realiteten inneholder punkt c. to selvstendige vilkår; hvorvidt pasienten får faglig forsvarlig helsehjelp dersom det kun gjennomføres en e-konsultasjon, og om e-konsultasjonen danner godt nok vurderingsgrunnlag til å kunne skrive sykemelding. Dette er to ulike vurderinger, noe som bør fremgå tydeligere av lovteksten. Disse bør også følges opp med veiledere som tydeliggjør hvilke tilfeller som vil være egnet.

Legeforeningen var involvert i arbeidet tidlig i 2020 da Helsedirektoratet hadde fått i oppdrag å utrede e-konsultasjon som grunnlag for vurdering av arbeidsuførhet ved krav om sykepenger. Legeforeningen gav da uttrykk for at det var viktig å skille mellom ulike former for e-konsultasjoner og at det måtte lages faglige veiledere for å sikre en god standard på slike konsultasjoner. Legeforeningen vil også nå understreke viktigheten av dette. De siste par årene har skaffet legene en erfaring med bruk av e-konsultasjoner, men det er ikke noe legene er lært opp til gjennom studier eller spesialisering. Det er derfor grunn til å utarbeide faglige veiledere for å sikre kvaliteten på e-konsultasjoner.

Det er stor forskjell på en skriftlig e-konsultasjon og telefon- eller videokonsultasjon, noe som bør tydeliggjøres i faglige veiledere. Legeforeningen mener at det kun unntaksvis vil kunne være aktuelt å skrive førstegangs sykemelding basert på skriftlig kommunikasjon. Godt sykemeldingsarbeid inneholder elementene vurdering, veiledning og samhandling. Veiledning og samhandling betyr at lege og pasient har en dialog om muligheter, hindringer og omstilling både privat og på arbeid. Skriftlig e-konsultasjon må begrenses til de tilfellene hvor dialog ikke er av betydning. Det må foreligge klart definerte kriterier for å tydeliggjøre når sykemelding kan baseres på skriftlig kommunikasjon mellom lege og pasient. Slike kriterier kan for eksempel være:

- dialogen er gjennomført, planen er klar og upåvirkbar av ytterligere dialog (for eksempel der pasienten skal opereres om 8 uker og skal arbeide 50 % frem til da).
- korte forlengelser til friskmelding
 - o Vil kunne bidra til at den forutgående sykmeldingen kan bli kortere. («Jeg sykmelder deg til onsdag, hvis du ikke greier å gå torsdag så send meg en melding»)
- alvorlig sykdom hvor det er hensiktsmessig med en forlengelse uten dialog (for eksempel pasient med alvorlig kreftsykdom som følges av spesialist og hvor arbeidsevnen åpenbart ikke er der).
- forlengelser av sykmelding i en ellers dialogorientert sykmeldingsprosess (for eksempel der pasienten er i et langvarig behandlingsopplegg med gode dialoger, men av praktiske grunner trengs en forlengelse etter skriftlig e-konsultasjon).

Det foreslås at det også gis anledning til å skrive sykemelding basert på e-konsultasjon når det er overveiende sannsynlig at pasienten har en allmennfarlig smittsom sykdom. Legeforeningen mener dette bør utvides også til andre smittsomme sykdommer. Man bør for eksempel unngå oppmøte på legekontorer av pasienter med gastroenteritt og øvre luftveisinfeksjoner.

Det er behov for mer kunnskap om hvilke konsekvenser regelverksendringene får for sykmeldingspraksisen. Det er viktig at man samtidig med at de nye reglene trer i kraft sørger for å innhente kunnskap om dette slik at eventuelle uønskede effekter kan imøtegås. Det bør sikres gode data også om hvilken form for e-konsultasjon som er benyttet og praksis hos ulike aktører.

Med hilsen
Den norske legeforening

Siri Skumlien
generalsekretær

Lars Duvaland
Avdelingsdirektør/advokat

Ida Øygard Haavardsholm
Rådgiver/jurist